

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLEK, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 20 JANUARI.

NIEUWJAARSGIFTEN

AAN PIUS IX.

Bedrag der vorige lijsten	fr. 504,50
M. Auguste Delville	5,00
Een onbekende uit Herderen	5,00
Qui donne aux pauvres prête à Dieu. — Un anonyme de Tongres	10,00
Lijst van Mall-Sluzen	64,00
Lijst van Millen	301,60
De eerv. H. Deploige, pastoor te Bommershoven	28,00
De parochie van Bommershoven	26,00
Naamloos	20,00
M. Rubens, négociant en vins	10,00
Naamloos	10,00
Idem	5,00
M. Denis, rector van het Begijnhof	10,00
M. Vanhaeken, aumônier de l'hôpital	20,00
Naamloos	5,00
Idem	5,00
Idem	20,00
De eerv. H. pastoor en de parochie van Freeren	100,00
Naamloos	5,00
Een huisgezin uit de parochie van O.-L.-V. te Tongeren	10,00
Totaal	1164,10

De armen, de Nieuwjaarsgiften aan den Paus en de liberale gazetten.

De liberale gazetten razen van gramschap, omdat de katholieke bladen volgens jaarlijkse gewoonte, eene inschrijvingslijst geopend hebben voor de Nieuwjaarsgiften aan Z. H. den Paus.

Maar waarmede komen die vriendenkeren zich toch bemoeien? Zij geven niets aan den Paus, men vraagt hun niets, zij hebben dus niets te zien in hetgeen de anderen doen of geven. Ook heeft de *Postrijder* alvorens zijne lijst te openen de goedkeuring niet gevraagd van de kopstukken uit den liberalen en vrijmetselaars tempel. Wij kunnen die gemakkelijk missen. Mama *Vedette*, die nooit achter blijft wanneer het er op aan komt om appeien voor citroenen te verkoopen, die lekkere *Vedette* is niet te vrede met het werk der Nieuwjaarsgiften aan den Paus, af te keuren; zij voegt er nog schijnheilig bij dat dat geld beter aan de armen dan aan den Paus zou gegeven worden. Juist alsof het de katholieken niet

waren die in al de noodwendigheden der armen moeten voorzien. Wie vindt men in alle werken van liefdadigheid. Wie is het die de armen in hunne woningen gaat opzoeken en hun te gelijker tijd het stoffelijk voedsel des lichaams en het zedelijk voedsel des geestes gaat brengen? Zijn dat de katholieken niet? Hetgeen de katholieken aan den Paus geven, belet hun gezinsins alle andere liefdadige werken te ondersteunen.

Onze liberalen zijn van de familie van Judas den Iscarioter. Over achttien honderd jaren, nam de Zaligmaker het avondmaal bij Simon den melaatschen. Ziehier hoe het Evangelie die geschiedenis verhaalt:

« Zij gaven hem (Jesus) daar een avondmaal in het huis van Simon den melaatsche. Martha diende de tafel en Lazarus was van het getal dergene die met Judas aten. Wat Maria aangaat » deze nam een pond olie van des besten aardus, » van eenen hoogen prijs, zalfte daarmee de » voeten van Jesus en droogde ze met hare » lange haarlokken af; en de kruik gebroken » hebbende, besproeiende zij met hetgene er van » de vloestof nog overschoot het hoofd van » Jesus. terwijl hij aan de tafel zat, en het huis » werd vervuld met den goeden geur dezer » reukstof. Alsdan zegde Judas de Iscarioter, » een der discipelen van Jesus, en degene die » hem later moest verraden: Waarom heeft men » dezen balsam niet voor drie honderd penningen » verkocht en het geld aan den arme gegeven? » Dit zegde hij, niet omdat hij zich den arme » aantrok, maar omdat hij een dief was en de » beurs droeg, en in handen kreeg al wat er » voor bestemd was. Eenigen verontwaardigden » zich naar zijn voorbeeld, en zegden als hij? » Waarom deze kostbare vloestof verloren ge- » goten? Want men kon er meer dan drie hon- » dert zilveren penningen van maken en deze » aan den arme geven; en zij moorden hevige » tegen haar. » Jesus zegde alsdan: Waarom valt gij deze » vrouw lastig? Zij heeft ten mijnne opzichte » eene goede daad verricht. Want armen zult » gij altijd bij u hebben, die gij zult kunnen » weldoen als gij wilt; maar wat mij betreft, » die zult gij altijd niet bij u hebben. Zij heeft » gedaan wat in hare macht was; want deze » reukstof over mijn lichaam uitstortende, heeft » zij voor mijne begrafenis gezorgd: zij heeft » mijn lichaam op voorhand gebalsemd. Ik zeg » het u inderwaarheid, door gansch het heelal, » overal waar dit Evangelie zal gepredikt wor- » den, zal hetgene zij gedaan heeft aangehaald » worden ter harer gedachtenis. »

Men ziet hieruit dat er over achttien honderd jaren reeds liberalen waren en dat de liberalen

van heden juist op hetzelfde model gesneden zijn als Judas den Iscarioter.

De Banken van Langrand en de bank van Tongeren.

De *Vedette* gelukt er niet in, de aanmerkingen omver te stooten welke wij ons over het gedrag van den sire van Velm, als lid van den raad van waakzaamheid der bank van Tongeren, veroorloofd te doen. Sedert eene maand verdraait zij de kwestie, zonder ons in de ware discussie te durven nakomen. Waarlijk de ongelukkige verdediger van M. Delexhy is deerniswaardig als men hem gedwongen ziet, ons voor alle verrechtvaardiging te zeggen dat M. Delexhy zich nooit aan de minste ontvreemding, ten nadeele der actionnarissen der bank van Tongeren schuldig gemaakt heeft.

Waarachtig, wij hebben M. Delexhy nooit beschuldigd een dief te zijn, wij hebben hem nooit verdacht van zich onwettiglyk ergens eene winst toegeëigend te hebben. Zoo deze getuigenissen voor de *Vedette* voldoende zijn, bekennen wij dat zij niet moeielyk is.

Maar het schijnt ons dat de discussie iets anders bevat. In volle Kamer heeft M. Delexhy het dagore gestemd van Bara, eene berisping inhoudende tegen het gouvernement, ter gelegenheid der benoeming van M. de Decker als gouverneur der provincie Limburg. En welk ongelijk verweet M. Bara aan M. de Decker? Het was van bestierder geweest te zijn der banken Langrand, die bankroet gegaan zijn.

Maar diezelfde M. Delexhy, die zich zoo streng ten opzichte van M. de Decker toont vergeet dat hij zelve lid was van den raad van waakzaamheid der bank van Tongeren, wier verwarring veel schandaliger was als die der banken Langrand.

M. Delexhy is geen dief, wij staan dat toe. Maar heeft M. de Decker eene diefstal of eene ontvreemding ten nadeele der banken Langrand begaan? Zeker neen. Maar als het zoo is, met welk recht komt dan M. Delexhy in volle Kamer M. de Decker onteeren?

En vermits de *Vedette* veinst de zaken niet te kennen, zullen wij haar nog eens herinneren dat in de banken Langrand twee rechts-instructiën, onder het oog van M. Bara gedaan, er niet in gelukt zijn eene enkele daad te vinden welke slechts eene persoon in beschuldiging kon stellen, terwijl in het schandelijk bankroet der bank van Tongeren het Recht van den eersten dag af een honderdtal

schriftvervalschingen ontdekt, en eene bende valschaards en stoute schelmen opgespoord heeft welke de bank ONDER DE OOGEN der heeren leden van den raad van waakzaamheid bestolen?

Wij zullen haar herinneren dat men in de banken Langrand niet éénen enkelen plichtige heeft kunnen ontwaren, maar dat in de bank van Tongeren het Assisenhof een half dozijn dieven veroordeeld heeft.

Wij zullen haar herinneren dat in de banken Langrand, de bestierders, om de feilen of de misslagen te herstellen die zich onder hun bestier hebben kunnen begaan, hun persoonlijk fortuin ten voordeele der actionnarissen hebben afgestaan, maar dat de leden van den raad van waakzaamheid der bank van Tongeren tot heden toe de beurs nog niet hebben uitgetrokken, niettegenstaande het meestendeel hunner, en namelijk M. Delexhy, een kolossaal fortuin bezitten.

Dat zijn geene holle woorden, het zijn onwedersprekelijke, onverwepelijke daadzaken, welke wij op cijfers gestaafd hebben en welke alu welhaik lieverijen of nestzoekende verdraaiingen niet zullen komen vernietigen.

M. Delexhy heeft goed zeggen dat hij, zooals de andere actionnarissen, bestolen en bedrogen geweest is. Er is, als het u belieft, een klein verschil, 'T is aan u, M. Delexhy, dat de actionnarissen de bedieningen van lid des raads van waakzaamheid hadden toevertrouwd; gij hadt den last aangenomen om de operatiën der bank te bewaken, en die plicht hebt gij niet gratis vervuld, vermits de statuten u zes ten honderd op de zuivere inkomst toestonden. Indien gij bestolen en gefopt geweest zijt, kunt gij het niet anders geweest zijn dan door uwe eigene fout, en omdat gij verzuimd hebt u van den last te kwijten welke de actionnarissen u hadden toevertrouwd, maar indien er iemand bestolen en gefopt geweest is, dan zijn het die al te betrouwbare actionnarissen, die u met het bewaken hunner interessen belast hadden.

M. Delexhy wacht zich wel van op dat alles te antwoorden. Zijne eerste poging van verrechtvaardiging is zoo ongelukkig geweest; zij heeft de algemeene beschimping zoodanig opgewekt dat de sire van Velm voorzichtig gevonden heeft van in het vervolg.... te zwijgen.

De *Vedette*, die voor geene slechte zaken achteruitwijkt, zou M. Delexhy wel uit zijne verlegenheid willen helpen, maar, jammer, de zaak is lastig: de *Vedette* zoekt uitvluchten

TOBY LOUVER.

(Vervolgd.)

—(20002)—

XIV.

De koorts hield verscheidene dagen aan; gedurende dien tijd werd de zieke met moederlijke teederheid verzorgd. Veronica of de pastoor verlieten zijne sponde niet. Van tijd tot tijd dienden zij hem warme dranken toe, vervolgens nu en dan een goed ontbijt, confituren, taart of een hoendervleugel; door dergelijke zorgen week de zieke spoedig en weldra was hij geheel hersteld. Toby kon geene woorden genoeg vinden om zijnen dank te betuigen.

« Niet alleen, » zeide hij tegen den pastoor, hem de hand drukkende, « heb ik u moeite veroorzaakt, maar ook op onkosten gejaagd, en gij zijt niet rijk! »

« Gij vergist u deernlijk, mijn vriend, men is nooit een pastoor tot last; zorg voor ongelukkigen dragen is zijne dagelijksche bezigheid, en wat de kosten bedraagt, vraagt zulks aan Veronica; zij verzorgt de hoenders, de groenten, bereidt de confituren en zorgt voor den pot. Wat meer of minder maakt niet veel uit. De goede God zendt ons dagelijks een nieuwen gast. »

« Zoudt de goede God mij wel tot u gezonden hebben? » vroeg Toby lachende.

« Twijfel daar niet aan, mijn kind, » antwoorde de pastoor zeer ernstig. « Indien gij door eenigzins vreemden weg in de pastorie zijt gekomen, had Hij voorzeker goede bedoelingen met u. Wellicht had een goede Engel voor u in het geheim... Maar tot heden toe waren wij door uwe ziekte verhinderd, over uwe familie te spreken. Zij moet u met angst verwachten. »

« Helaas! »

« Hoe, helaas! Zoudt gij uw ouders verloren

hebben? »

« Thans kon Toby zijne tranen niet weêrhouden; de pastoor reikte hem de hand. »

« Wat zeide ik u, dat de goede God zijne bedoelingen had u hierheen te zenden! Gij hebt verdriet, Hij heeft geweld, dat gij in mij een vertrooster zoudt vinden. Vertrouw mij alles toe! »

Toby kon van aandoening niet spreken, maar weende... Toen dat eersteoogenblik voorbij was, besloot hij de vaderlijke goedheid van zijnen weldoener te beantwoorden, en vertelde hem zijn geheele leven, zonder iets te verzwijgen... als alleen den diefstal van 400 fr. — Die bekenenis kostte hem te veel, hij kon het niet over zich verkrijgen. Maar hij had er genoeg van gezegd, om eene gestrenge berisping te duchten, en hij wachtte die met aëdgerslagen oogen.

In plaats daarvan werd hij door den grijsaard omhelsd.

« Beste jongen, » zeide hij diep bewogen, « welken dank zijt gij den goeden God niet verschuldigd, die u uit dien pool van ellende heeft verlost, waarin gij door wangedrag uws vaders zoudt gestorven zijn? Zie echter de gevolgen eener slechte gewoonte: men drinkt een glas wijn met zijne vrienden, vervolgens vindt men zulks aangenaam, en men eindigt met zijne patroons te bestellen om nog meer te drinken; verder in plaats van degenoegens van het te huis te genieten, brengt men zijn tijd tot laat in den nacht in de herbergen door. Men verliest er zijne rede, en te huis komende, mishandelt men vrouw en kind; eene gansche familie gaat achteruit, en het kind gaat verloren, het natuurlijke gevolg van slechte voorbeelden. Ziedaar waartoe eene fout iemand brengt! Wat u betreft, gij zijt niet de schuldigste. Zoudt gij ooit het huis verlaten hebben, indien u het goede was voor oogen gebonden, of indien gij alleen uwe moeder hadt gehad? »

« O! nooit, nooit, ik had haar te lief. »

« Gij ziet dus, mijn kind, dat gij u niet zooveel te verwijten hebt. »

« Uwe misstappen zijn eerder de schuld uws vaders en uwer slechte makers, misschien, helaas, even als gij aan hun lot overgelaten. O! noodlottig wangedrag der vaders! Uwe verlatenheid en uw voorbeeld herinneren mij met smart de ongelukken eener geheele familie, in ellende gestorven door de onzedelijkheid en wanorde van hun hoofd, tevens echtgenoot en vader, den heer Pierre Auchard. »

« Na een hevigen twist, het gevolg van overmatig gebruik van drank, verliet hij het huise-lijk dak, terwijl zijne dochter de eerste vermaningen gevoelde van eene hevige zenuwziekte, voortgesproken uit haren angst en schrik. Arme moeder en dochter! een jaar lang was hun leven eene zware beproeving, maar op zekeren dag had God oordeelend dat de straf lang genoeg geduurd had, medelijden met hen: Hij roerde het hart van den heer Auchard, en bediende zich van mijne tuschenkomst om hem met zijne familie te verzoenen. Met welk eene vreugde omhelsde hij zijne terugkomst zijne dochter, die nog lijdende was ten gevolge van zijne geweldadigheid. De moeder was tot schreiens toe bewogen, de geneesheer, getuige van dit tooneel, bedankte hem door stem en gebaren. Zulke oogenblikken, mijn beste jongen, wisschen veel zielensmart en bitterheden uit. O! wat zou ik mij gelukkig achten, indien het mij vergund werd u met uwe ouders te verzoenen! Ik zal varige gebeden aan God opstieren, opdat Hij mij die gunst verleene! »

Dit hoorende, werd Toby door wroeging aangegrepen; hij gevoelde spijt het zwaarste zijner vergripen aan den pastoor verzwegen te hebben, dat, waarvan hij alleen de verantwoordelijkheid droeg. Hij zuchtte en durfde niet spreken. De grijsaard begreep hem.

« Zou er nog iets op uw geweten drukken? » vroeg hij hem met zachtheid. « Gij zoudt ope-ruimder zijn, indien zulks niet het beval ware; laat zien, vertel mij alles, mijn kind, kom tot mij als tot den verlegenwoordiger van Christus

en ik zal u vertroosten. »

Zoo sprekende, keek hij Toby aan en zag twee dikke tranen langs zijne wangen biggelen.

« Komann, moed gevat! » sprak hij, hem omhelzende.

Overwonnen door de onbeschrijfelijke goedheid, vertelde Toby hem openhartig den roof op de jonge dienstbode gepleegd en de onmogelijkheid, waarin hij verkeerde om haar ooit dat goud terug te geven, waarvan het gemis misschien haar toekomstig geluk vernietigd had.

Na die bekentenis verzocht de pastoor in nadaken. Voor de eerste vrienden zich zijne wenkbruwen en hij zweeg eene poos.

Toby verbrak het eerste die voor hem zoo verpletterende stilte.

« Gij ziet wel, » sprak hij, dat ik uwe ge-
heden onwaardig was. »

« Ik dacht niet aan u, » antwoordde de grijsaard, « maar aan dat arme meisje. Ik peins op middelen om haar terug te vinden en ik vrees dat dit zeer bezwaarlijk gaan zal. »

« En al zou ons dit gelukken? » vroeg Toby, die met vuur dat denkbeeld aangreep, « hoe zou ik haar dan zulk eene groote som kunnen teruggeven? Ik bezit niets. »

« Ik voor mij heb nog eenige zilveren lepels en vorken, » hernam de pastoor met eenvoudigheid, « en Veronica zal ook misschien nog wel wat hebben. Wij zullen liever alles verkoopen dan die slechte daad op uw geweten te laten drukken en gij zult jaren van een voorbeeldig gedrag noodig hebben om die uit te wisschen; maar wij zullen dat meisje weder vinden, ik hoop het. Intusschen zult gij bij mij blijven, gij zult uw kost verdienen met werken in den tuin en mijne nicht behulpzaam te zijn in 'teen en ander, terwijl ik de arme dienstbode zal trachten op te sporen, die gij mij nauwkeurig moet beschrijven. »

Toby kon zich niet langer inhouden; hij wierp zich in vervoering aan de voeten van den edelen grijsaard, die hem ophief en in zijne armen drukte met de woorden: